

4.6 MAKRELL

4.6.1 FISKET I 2016

I 2016 hadde Norge en kvote på 205 694 tonn makrell. Totalt ble det fisket 210 355 tonn i 2016. Dette kvantumet består av overført kvote fra 2015, ordinær kvote for 2016 og fiske på forskudd av kvoten i 2017 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Det ble fisket 12 933 tonn i EU-sonen i 2016. Det ble ikke fisket makrell i Færøyenes fiskerisone i 2016.

Det er totalt fisket 207 063 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2016. Det er fisket henholdsvis 1 299 tonn og 1 319 tonn makrell som avregnes kvoten til agn og forskning- og forvaltning i 2016.

Tabell 1 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2016, samt totalfangst i 2016. I vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2016.

Tabell 1: Kvoter/avsetninger, justerte kvoter/ avsetninger og fangst avregnet kvoteåret i fisket etter makrell i 2016 (i tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2016	Justerte kvoter 2016 ¹	Fangst avregnet kvoteåret 2016 ²	Totalfangst 2016 ³
Fartøy med ringnottillatelse	143 167	141 916	142 271	144 162
Små ringnotfartøy (SUK)	13 049	13 035	13 118	13 871
Trål	8 114	7 696	8 109	8 251
Kystfartøygruppen	38 529	40 753	40 947	40 525
· not < 13 m.st.l	6 068	5 449	5 920	6 408
· not ≥ 13 m.st.l.	18 838	19 952	20 271	20 282
· garn- og snøre	12 873	14 602	13 857	13 777
· åpen gruppe	650	650	796	878
· landnot	100	100	103	94
Agn	1 300	1 300	1 299	1 299
Forskning- og forvaltning	1 535	1 535	1 319	1 319
Fritidsfiske etc.				14
Totalt	205 694	206 508	207 063	210 355

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister og konsesjons- og deltakerregister, samt Norges Sildesalgslag

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

² Norges Sildesalgslag per januar 2017

³ fangsttall per 28. april 2017

Reguleringen av fisket i 2015 var i all hovedsak videreført til 2016.

Fra og med 1. juni 2016 fikk alle fartøy i garn- og snøregruppen adgang til å fiske kvoten med not. Videre ble fartøy med største lengde under 15 meter regulert med maksimalkvoter, med garantert kvantum i bunn. Påmeldte fartøy til det maksimalkvoteregulerte garn- og snørefiske

for fartøy på eller over 15 meter største lengde fikk maksimalkvoter tilsvarende fartøy under 15 meter største lengde. Påmeldte fartøy kan kun fiske med garn/ snøre i 2016. Det var totalt 3 påmeldte fartøy i 2016. Etter innspill fra næringen ble overreguleringsgraden for maksimalkvotene satt til 25 %. Overreguleringen ble økt til 60 % 15. september og 100 % 30. september. Fartøy på eller over 15 meter største lengde var regulert med fartøykvoter og tok ikke del i refordelingene. Gjenstående kvantum for garn- og snøregruppen var innenfor kvotefleksibilitetsordningen over årsskiftet på gruppenivå. 44 % av garn- og snøregruppen sin kvote ble fisket med garn/ snøre redskap, mens 56 % av kvoten ble fisket med not¹.

For øvrig tilsa fiskets gang at det ikke var behov for ytterligere endringer av reguleringen.

4.6.2 KVOTESITUASJONEN I 2017

Frem til 2009 ble det totale uttaket av makrell i Nordøst Atlanteren fastsatt i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene mellom Norge, EU og Færøyene om forvaltning av makrell. Island har siden 2010 deltatt i kyststatsforhandlingene. I årene 2010-2013 oppnådde ikke kyststatene enighet om forvaltning av makrellbestanden. I samme periode har Norge og EU inngått årlige avtaler om forvaltning av makrell og avsetning av kvantum til øvrige nasjoners fiske.

Etter krevende forhandlingsrunder ble det i mars 2014 klart at en ikke kunne oppnå enighet om en firepartsavtale om forvaltning av makrellbestanden. Norge, Færøyene og EU ble 12. mars 2014 enige om en trepartsavtale om fordeling og forvaltning av makrell. Avtalen har en varighet på fem år og de tre partene er enige om å fastholde den relative fordelingen seg imellom i avtaleperioden. Den relative fordelingen er henholdsvis 26,67 % til Norge, 14,93 % til Færøyene og 58,40 % til EU.

Norge, EU og Færøyene inngikk 19. oktober 2016 en trepartsavtale for forvaltning av makrell for 2017. Totalkvoten ble satt til 1 020 996 tonn makrell i 2017. Dette er en økning på 14 % sammenlignet med 2016. I henhold til den femårige trepartsavtalen om fordeling og forvaltning av makrell skal det i hele avtaleperioden avsettes 15,6 % av totalkvoten til øvrig kyststat og relevante fiskerinasjoner. I 2017 utgjør dette 159 275 tonn. I tabell 2 fremgår kvotene for 2017 til Norge, Færøyene og EU i henhold til avtalen:

Tabell 2: Kvoter i 2017 til Norge, Færøyene og EU

Kyststater	Kvote i 2017 (tonn)
Norge	229 821
Færøyene	128 655
EU	503 245

Den norske kvoten for 2017 er på 229 821 tonn makrell. I tillegg får Norge en overføring fra Færøyene i 2017 på 4 979 tonn makrell². Videre overføres 328 tonn til Sverige³. Norsk kvote

¹ Fiskeridirektoratets fangststatistikk per 28. april 2017

² Bilateral avtale mellom Norge og Færøyene av 15.-16. desember 2016

³ Bilateral avtale av 2. desember 2016

etter overføringer er på 234 472 tonn i 2017. Kvoten kan i sin helhet fiskes i Norges økonomiske sone og i internasjonalt farvann.

Norske fartøy har i 2017 adgang til å fiske 229 821 tonn i EU-sonen i ICES statistikkområde 4a. Norske fartøy kan fiske 50 008 tonn i Færøyenes fiskerisone i 2017.

4.6.3 REGULERINGSOPPLEGGET I 2017

Reguleringen av fisket i 2016 er i all hovedsak videreført til 2017. Kvotefleksibilitetsordningene fra 2016 er videreført i 2017 for alle gruppene.

Norsk kvote etter overføringer er på 234 472 tonn makrell i 2017. Av dette er 1 125 tonn avsatt til forsknings- og undervisningskvoter og 1 200 tonn til agn. Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringsordningen skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. For å ta høyde for fiske på rekrutteringsordningen, er det satt av 537 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Det vises for øvrig til saksdokumentene 7/2016 (avsnitt 3.2.4) og 22/2016 (avsnitt 6.1.1) hvor forslag til metode og forutsetninger for beregning av kvantum er nærmere beskrevet.

Dette innebærer at det står igjen 232 146 tonn til fordeling mellom fartøygruppene. Fordelingen av disponibel kvote er i tråd med Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 6/07, samt avtale mellom Norges Fiskarlag og Sør-Norges Trålerlag av 15. desember 2009. Fordelingen er vist i tabell 3.

Tabell 3: Fordelingen av norsk totalkvote i 2017

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	44 385	19,1 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	9 264	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	178 497	76,9 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens kvote ²	14 898	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	163 599	70,5 %
Totalt		232 146	

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystnot under 13 meter største lengde, og inkludert 537 tonn til rekrutteringsordningen i kystgruppen som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

Tabell 4 viser fordeling av gruppeknoten i 2017 mellom de ulike kystfartøygruppene.

Tabell 4: Fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2017¹

Kystfartøygruppe	Andel (%)	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe		650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere		100
Lukket gruppe kyst ²		43 635
Garn/ snøre	35 %	14 890
Kystnot ³	65 %	28 745
· kystnotgruppen under 13 meter største lengde		6 954
· kystnotgruppen på eller over 13 meter største lengde		21 791
Totalt		44 385

¹Inkluderer et kvantum til rekrutteringsordningen på totalt 537 tonn, hvorav 156 tonn til garn- og snøregruppen, 261 tonn til kystnotgruppen under 13 meter største lengde og 120 tonn til kystnotgruppen på eller over 13 meter største lengde

²Overføring på 1 000 tonn fra ringnotgruppen til kystnot under 13 meter største lengde er lagt til etter fordeling mellom garn/ snøre og kystnot, samt kvantum avsatt fra toppen til rekrutteringsordningen

³Tilsvarende som i 2016 deles kystnotgruppen inn i to grupper i henhold til fartøyets største lengde med et lengdeskille på 13 meter. I kystnotgruppen under 13 meter største lengde inkluderes også fartøy med største lengde mellom 13 og 14,99 meter med hjemmelslengde mellom 10 og 12,99 meter.

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet 10. mars 2017, med virkning fra samme dato, å åpne for større redskapsfleksibilitet i kystfisket etter makrell. Alle kystfartøy⁴ i fisket etter makrell vil heretter kunne benytte trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Dette fremgår av endringer i konsesjonsforskriften, deltakerforskriften, samt reguleringsforskriften for fiske etter makrell i 2017.

Ringnot- og trålgruppen, samt kystnotgruppen på eller over 13 meter største lengde er i 2017 tilnærmet flatt regulert da disse gruppene har full kvotefleksibilitet over årsskiftet på fartøynivå.

Overreguleringsgraden for maksimalkvoten for kystnotgruppen under 13 meter største lengde er satt til 70 %. Dette er i samsvar med innspill fra Norges Fiskarlag. Dette er noe lavere enn tidligere år hvor overreguleringsgraden har vært om lag 80 %.

Reguleringsopplegget for garn- og snøregruppen i 2016⁵ er i all hovedsak videreført for 2017. Dette innebærer følgende:

- Videreføring av adgangen for garn- og snøregruppen til å fiske kvoten med not. I tillegg har fartøyene fått adgang til å benytte trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen.
- Fartøy under 15 meter største lengde får maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Overreguleringsgraden er satt til 55 % fra årets begynnelse.
- Fartøy på eller over 15 meter største lengde får fartøykvoter
- Fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre kan få maksimalkvoter (med garantert kvantum i bunn) tilsvarende fartøy under 15 meter største lengde, dersom følgende vilkår er oppfylt:
 - fartøyet kan ikke benytte not og trål i 2017
 - Fiskeridirektoratet skal ha mottatt påmelding om fiske under denne ordningen.

⁴ Dette omfatter små ringnotfartøy, samt fartøy med adgang til å fiske med not og fartøy med adgang til å fiske med garn og snøre.

⁵ Fra 1. juni 2016

4.6.4 FORDELING STRUKTURGEVINSTER I KYSTNOTGRUPPEN OG NY KVOTESTIGE

Det ble fordelt strukturgevinster og fastsatt ny kvotestige for kystnotgruppen med virkning fra 1. januar 2017.

Tabell 5 viser kvotestigen for perioden 2013-2016 og gjeldende kvotestige, samt den prosentvise økningen.

Tabell 5: Kvotestige 2013-2016, kvotestige 2017, samt prosentvis økning

Hjemmelslengde-gruppe	Kvotestige 2013-2016	Kvotestige fra 1.1.2017	Prosentvis økning
0-9,99 meter	1,2145	1,2145	0 %
10-12,99 meter	1,5455	1,5455	0 %
13-14,99 meter	4,7956	4,9446	3,107 %
15-17,99 meter	6,7983	7,0095	
18-21,35 meter	10,6632	10,9945	

En nærmere beskrivelse finnes i sak 22/2016 (avsnitt 6.4.5) til reguleringsmøtet høsten 2016.

4.6.5 OPPFISKET KVANTUM

Det er per 8. mai 2017 ikke meldt inn nevneverdige fangster av makrell for inneværende år.

Vedlegg 1: Norsk kvote, fangst og restkvote (tonn) fordelt på grupper for kvoteåret 2016

Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2016 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2016 som er gjort på forskudd av kvoten for 2017 er ikke tatt med i tabellen under, da dette skal belastes kvoteåret 2017.

Fartøygrupper	Forskriftskvote 2016	Kvoteår 2016 - kvote	Kvoteår 2016 - Fangst i 2015 og 2016				Ufisket kvote 2016 (kvotefleks på inntil 10 %)	Restkvote 2016
			Fangst i 2015 på kvoten for 2016 ²	Fangst i 2016 på kvoten for 2016	Overfiske utover 10 % kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	143 167	142 195	12 615	128 219	1437	142 271	130	-206
SUK	13 049	13 035	611	12 413	94	13 118	0	-83
Trål	8 114	7 969	615	7 148	346	8 109	0	-140
Kystfartøygruppen	38 529	40 753	1 951	38 280	716	40 947		-146
· not < 13 m.st.l	6 068	5 449	136	5 671	113	5 920		-471
· not ≥ 13 m.st.l	18 838	19 952	1328	18 702	241	20 271	101	-420
· garn- og snøre	12 873	14 602	487	13 008	362	13 857		745
· åpen gruppe	650	650		796		796		-146
· landnot	100	100		103		103		-3
Agn	1 300	1 300		1 299		1 299		1
Forskning- og forvaltning	1535	1535		1 319		1 319		216
Totalt	205 694	206 787	15 792	188 678	2 593	207 063	231	-507

Kilde: Norges Sildesalgslag per januar 2017